

Prenumerationspris $\frac{1}{1}$ år Kr. 2:— $\frac{1}{2}$ " " 1:—	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Ansv. redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn. Tel. 431-53. Utkommer varannan vecka.	Utlandet: $\frac{1}{1}$ år Kr. 3:— $\frac{1}{2}$ " " 1:50
---	---	---

Svenskarna och de förestående riksdagsvalen.

Förberedelserna till riksdagsvalen äro undanstökade, och man märker tydligt i den estniska pressen, att valkampen redan börjat. Riksdagen hemförlovades redan före påsk, och nu äro farbröderna alla i farten med att „fånga själar“, en med locktoner den andra med skrämmskott som redskap.

Svenska Folkförbundet, som har till uppgift att skydda och värna den svenska minoritetens politiska intressen i landet, har även nu som alltid förr hållit ett vakande öga över, att även vi svenskar, trots vårt ringa antal, måtte få ett ord med i laget, ty det är icke mer än vår plikt emot oss själva och landet.

Efter att hava undanstökad det nödvändiga förarbetet sammankallade Sv. Folkförbundets styrelse allmänna stämman den 6 mars på Birkas, där även förbundets årsmöte hölls. Där voro så gott som alla svenskbygdens representanter församlade. Efter att hava åhört ordförandens, riksdagsmannen M. Westerbloms

redogörelse över arbetet i riksdagen och landets politiska läge just nu, diskuterades frågan, huru och med vem svenskarna denna gång borde gå till valen. Efter en utförlig diskussion framgick och erkändes, att svenskarna under de senaste tre årens samarbete i tysk-svenska valblocket i riksdagen icke funnit något som helst hinder för självständigt arbete, vad som mer eller mindre skulle förekomma i fall vi förenade oss med ett eller annat politiskt parti, och beslöts enhälligt att även vid förestående riksdagsval ingå i f ö r b u n d med den tyska minoriteten. Här efter uppställdes kandidaterna till valen. Som första kandidat beslöts uppställa nuvarande riksdagsman M. Westerblom, som andra folksekreteraren N. Blees och läraren Anders Westerblom från Wormsö som tredje. I nästa nr. av tidningen kommer kandidatlistan i sin helhet att införas.

När nu svenskbygdens representanter själva uppställde kan-

didater till valen och allt beslöts enhälligt, har man ju allt skäl att tro, att svenskarna lika enhetligt även komma att gå till valen. Alla röregående val hava dock bevisat, att alla politiska partier före valen vilja vara svenskvänliga. Alla försöka även till valen övertala en eller annan svensk som upptages på deras kandidatlistor, men märk väl, lågt nog placerad, så att ingen risk förefinnes att svensken ifråga skulle komma in i parlamentet.

Att i vanlig tid vända sig till ett eller annat politiskt parti i tal eller skrift på svenska vore lönlöst, men före valen överhoppas hela svenskbygden av „svenska“ flygblad från de olika politiska partierna. Dessa flygblad till stor del äro redigerade på ett sätt, som tydligt bevisar, hurudana „svenskar“ man har att göra med.

Allt det ovarsagda bevisar, att vi svenskar trots allt nu före valen ha all anledning till att påminna oss den gamla välbekanta satsen: tag vara på dig själv, tag vara på din broder!

Sv. Folkförbundet.

„Svenska Odlingens Vänners“ årsmöte.

Den 29 mars avhölls på Birkas S.O.V:s årsmöte. Redan tidigt på förmiddagen kunde man iakttaga uppmarschen av deltagare i dagens förhandlingar. Kl. 12 vidtog ett förstärkt styrelsemöte, vid vilket bl. a. budgetförslaget granskades och godkändes. Kl. 2 öppnades under talrikt deltagande av allmänheten årsmötet under solenna former. Ordföranden inledde förhandlingarna med en återblick på

det gångna året. Den ekonomiska depressionen, framhöll talaren, verkade hämmande jämväl på de kulturella strävandena och S.O.V:s verksamhet, ty inkomsterna ha avsevärt minskats. Bland vinningar av stort värde framstod tilkomsten av det Svenska gymnasiet, som tack vare generalkonsul Bökmans storslagna donation senaste höst kunde invigas och börja sin verksamhet. Inom ramen för S.O.V:s

verksamhet har ett arbete för bygdens ekonomiska uppräckning påbörjats, därmed att lantmannagillen äro under bildning inom samtliga svenska bosättningsområden. I den mån denna verksamhet lyckas vinna förtroende och understöd hos lantmännen skall en ljusare tid gry även för bildningssträvandena — slöt talaren.

Härpå upplästes årsberättelsen, kassaredovisningen och budgetförslaget, som godkändes och antogs, varefter rektor Fredrik

Erlund i ett andragande redogjorde för de möjligheter till förbättrad utkomst lantbruket erbjuder trots de dåliga tiderna. I sammanslutningens tecken kunna möjligheterna tillvaratagas och formen är grundandet av lantmannagillen.

Härmed avslöts årsmötet. Medan representanterna för lantmannagillena sammanträdde för att diskutera och formulera stadgar på basen av ett framlagt förslag, vidtog den fest, som avslutade dagen. Publiken, som representerade nästan alla de svenska bosättningsområdena, uppgick till c:a 200 personer och fyllde de två rymliga samlings-salarna. Rektor Erlund hälsade alla välkomna och programmet vidtog med sång av frk D. Pettersson, beledsagad på piano av rektor Erlund. Vidare deklamation av skolf. A. Samberg och sång av Vormsö manskör, som Birkas även hade nöjet räkna bland sina gäster. Två pjäser från scenen, i vilka skolans elever medverkade, varefter följde körsång. Ringlekarna avslutade programmet.

Stämningen under dagens lopp var den bästa. På botten låg allvaret, den medvetna viljan att skapa något nytt, men också glädjen tog sig uttryck framförallt under den middag, till vilken skolans husmor frk. Rosendal inbjöd de långväga gästerna. Det visade sig att

S.O.V:s centralstyrelse träffat rätt då den förlade årsmötet till Birkas, ty här mötte föreningens ledande personer och allmänheten varandra. Här fick denna allmänhet ett gott begrepp om, vilken betydande kraft den äger i denna förnäma kulturförening.

Rep.

TIDIG VÅR.

*Dalande flingor i vårens tid
smygen er
sakta ner
uti den vaknande jordens famm
smältande,
alstrande.*

*Smältande drivor i mark och
»skynden er, [skog
sippan ber,»
lyften på täcket av visset löv,
«ropar ej
lärkan mej!»*

*Jublande härold för drottning
glad och ung, [vår
sjung då sjung,
ropande till varje livets frö:
«vintern flytt
lev på nytt!»*

Anna Öfwerberg.

Skola biograferna stängas?

På måndagen inlämnade filmimportörerna en skrivelse till ekonomiministern med anhållan om utländsk valuta för filmimporten, i annat fall äro de tvungna att stänga sina kontor och filmimporten avstannar, var-

igenom även biograferna i brist på filmer komme att stängas.

Ministern anser sig ej kunna ge utländsk valuta för detta ändamål och rekommenderar i stället filmimportörerna att exportera ägg, fläsk, trävaror, papper m. m. Den genom dessa operationer erhållna valutan kan användas för filmimport. Importörerna anse emellertid ett sådant „förslag“ kränkande. Det blir intressant att se, huru konflikten kommer att lösas. Naturligtvis kommer biopubliken även att regara.

Ångaren „Cieszyn“ räddad.

Den för några dagar under tjocka nära Utö grundstöta polska ångaren „Cieszyn“ har nu löstagsits och kommer säkerligen att föras till Abo för undergående av reparation. Ångaren är fullkomligt ny och byggd i Danmark. Bärgningsarbetet utfördes av finska bärgningsångaren „Protector“ och Estniska bärgningsbolagets ångare „Gladiator“.

Uppseendeväckande skolpolitik i Hapsal.

För någon tid sedan kommo myndigheterna underfund med, att ej allt stod väl till i Hapsals skolstyrelse, vars chef varit en ung poståmbetsman (!) vid namn Tånäv. Vid revisjon av skolstyrelsens affärer framgick, att che-

Vår främsta kulturväxt.

Det ges knappast någon annan odlingsväxt som fördrar våra egenartade jord- och klimatförhållanden så väl som potatis, och väl heller ingen annan som med denna tävlar i avkastning. Det vittnar därför om god instinkt hos vår lantmannakår, att denna kulturväxt vunnit så pass stor utbredning som fallet är. Visserligen hade man med hänsyn till potatisens mångsidiga användning och de nästan obegränsade exportmöjligheterna under tidigare år väntat en ännu större odlingsareal, men redan det att omkr. 10 % av den odlade arealen, med förskjutning för de olika landskapen, upptages av potatisen, visar att man ägt blick för denna kulturväxt.

Emellertid äro lantmännen

villrådiga om, huruvida potatisodlingen borde bedrivas i samma utsträckning som förut eller begränsas. En av de viktigaste odlingsbetingelserna, exporten till Finland, finnes ej mera, och därigenom ha prisen inom landet dalat till den grad, att lantmännen ej anse sig få odlingsomkostnaderna täckta och äro av denna anledning beredda att inskränka odlingens omfång. En sådan åtgärd vore dock ej välbetänkt. Jordbrukskrisen har tryckt ned prisen på lantbrukets samtliga odlingsväxter, man kan ej peka på någon, vars odling vore lönande vid det här laget. Men jämför man den med avseende å skördens värde och användbarhet är potatis utan gensägelse den främsta. Få vi ej potatisen såld, behöva

vi dock foder för våra djur, och då få vi med potatis minst två gånger så många foderenheter från ett stycke åkerjord som med havre, korn eller något annat sädeslag från ett lika stort stycke jord. Att inskränka potatisodlingen vore därför liktydigt med en medskärning av hela skördevärdet. Det böra vi akta oss för.

Huru än förhållandena må gestalta sig, är och förblir potatisen en av våra viktigaste odlingsväxter. Ingen annan kan som denna på mager och torr sandjord ge en jämförbar skörd, och ingen av våra åkerväxter får inom lantbruket en så mångsidig användning. För oss själva är potatisen ett huvudfödoämne, för våra svin, hästar och kor ett värdefullt foder. Ej ens hönsen kunna helt undvara potatis.

fen för avdedningen i många fall ej ställt sig bildningministeriets föreskrifter till efterrättelse, utan handlat tämligen egenmäktigt. När det gällt att tillsätta lärare ha sådana haft företrädare, som stått det socialistiska arbetspartiet nära. Dessutom har intensiv propaganda bedrivits bland skolungdomen för att värva den för den s. k. ungsocialistiska organisationen, som står tredje internationalen mycket nära. I synnerhet på Dagö har detta arbete bedrivits med stor intensitet. Bl. a. ha myndigheterna kommit över ett chema, som visar, att propagandan bedrivs enligt strängt utarbetade riktlinier.

Revisjonen är avslutad och materialet inlämnat till vederbörande myndigheter. Inrikes- och Justitieministern kommer säkerligen inom kort att ge utslag i saken. Tjänstutövning från tjänsteutövning.

Reval fick ett modernt sjukhus.

För någon tid sedan öppnades ett tidsenligt sjukhus i Reval. Sjukhuset tillhör Estlands läkarförbund och är inrättat enligt den moderna vetenskapens sista krav. Sjukhuset kostar i färdigt skick omkr. 30,000 kr. och har rum för 72 patienter.

Estlands läkare ha planerat detta företag redan i 30 år, men den rätta tidpunkten ansågs först nu vara inne att realisera planen på ett eget, modernt sjukhus.

Är potatisodlingen till nu rådande pris och odlingskostnader oekonomisk och kunna vi ej påverka prisen, återstår oss dock en utväg i att driva upp skörden och därigenom sänka omkostnaderna. En större skörd blir i regeln billigare — inom vissa gränser åtminstone. Kunna vi sänka odlingsomkostnaderna, kan odlingen göras lönande, ty vinsten är ej blott beroende av försäljningspriset utan även av produktionspriset. Då avkastningen pr. hektar enligt officiell statistik, uppgår till 9—11 tusen kg. men utan synnerligen stora kostnader bör kunna uppdrivas till 15 tusen kg. pr. hektar, kan denna odling måhända göras lönande även på basen av nuvarande pris.

Potatisen är som känt tack-sam för kulturåtgärder. Enbart

Kort om fiskerikongressen i Reval den 20 mars.

Fiskarnas ombud, till antalet 121 man, hade samlats för att gemensamt diskutera dagens tvistiga frågor. Avhandlades en hel del av vikt för fiskaren, såsom effektivt skydd mot rovfiske, bruk av nya fiskeredskap, sänkning av transportkostnaderna på järnvägarna för exportfisk, statens låneförmedling till fiskeriet, diskuterades utsikterna för fiskens realiserande i framtiden o. s. v.

I alla dessa frågor var kongressen ense. Först när kongressen kom till den ömma punkten, ställningstagandet till den blivande arbetskommaren, blev diskussionen het. Här tänkte socialdemokraterna, som inte hade mindre än 6 man närvarande av deras riksdagsmannagrupp, med vackra tal förmå kongressen att uttala sig för att fiskarna i framtiden skulle ställa sig under den blivande arbetskommaren. Detta ville dock kongressen icke på några villkor godkänna. Fiskaren har icke något gemensamt med fabriksarbetaren. Varken 8 timmars arbetsdag eller dubbelt betalt för sina övertimmar. Fiskarna önskade enhälligt bilda eget centralförbund och vid kongressen tillsattes en interimstyrelse, som fick i uppdrag att utföra förarbetet till centralförbundets grundande. Även sven-skarna äro representerade i interimstyrelsen. *A. W.*

med införandet av nya sorter kan en skördesteigerung av 25—50% vinnas. En riktigt verkställd förgroning av utsädet höjer avkastningen med några tiotal procent. Ännu ytterligare kan avkastningen höjas genom förbättrade odlingsmetoder, tillförsel av gödsel och framförallt genom omsorgsfullt utförd hackning. Genom dessa sammanlagda åtgärder är en skördesteigerung med det dubbla ej otänkbar, och därigenom reduceras omkostnaderna så mycket, att potatisodlingens ekonomi blir en helt annan än den för närvarande är.

Må vi därför ej ge tappt inför de överraskningar krisen berett oss, men taga lärdom av mödan och söka oss nya utvägar. „Kan du ej spänna bågen, är han ej din.“ *E—d.*

Dödande hälsovatten.

Enligt meddelanden från New-York ha under den senaste tiden i Amerika inträffat en mängd mystiska dödsfall. Efter en ingående undersökning har man kommit underfund med att dödsfallen förorsakats av „Bailey Radion laboratorium“, som i marknaden utsläppt radiumvatten, vilket förordats av läkare som hälsovatten. På grund av intensiv reklam användes detta „hälsovatten“ i oerhörd utsträckning.

Radiumvattnets dödande verkningar uppdagades genom undersökningen av orsaken till stål-kungen Byers död. Byers död hade förorsakats av ovannämnda radiumvatten, som han konsumerat i mycket stora mängder. Läkarna i Amerika anse att c:a 3000 personer under årets lopp fallit offer för detta för-rådiska „hälsovatten“.

Sovjet tillämpar en sträng sparsamhetsregim.

De stora svårigheter av finansiell natur rådsregeringen i samband med den ekonomiska världskrisen har att bekämpa har föranlett en ny cirkulär-order till samtliga sovjetinstitutioner att iakttaga ytterlig sparsamhetsregim. Enligt Izvestija böra utgifterna inom förvaltningens huvudresorter i flertalet fall nedpressas med 50 procent, på det att debet och kredit hjälpligt må fås att gå ihop. Bland de institutioner, vilka nödgats inskränka sig, befinner sig även tjeikan, vars statsanslag betydligt beskurits.

Berlintidningarna uppges att kominternexekutiven i Moskva underrättat kommunistpartierna utanför Rysslands gränser att de t. v. måste reda sig med sina egna penningtillgångar; subsidierna från Moskva indragas nämligen på obestämd tid. I de fall då subsidier äro absolut oundgängliga skola sådana givas från Moskva i form av ryska varor, vilka vederbörande måste försöka sälja till av kominternexekutiven angivna pris.

I tjänst åstundas kvinnlig ladugårdsskötare och trädgårdspraktikant

Birkaselever ha företrädare. Närmare Birkas pr. Hapsal.

FENIX Föreningsgatan 7.
DRUVAN Engelbrekts-gatan 5.
Intima och hemtrevliga rest-lokaler.
Omtyckta klubbrum. Direktion:
A.-B. MALMÖ-RESTAURANGER.

EVANGELISKA FOSTERLANDSSTIFTELSENS

BOKFÖRLAG

Stockholm 3. Tel. Norr 327 65 (växel)

Biblar — Psalmböcker —
Religiös litteratur

Välsorterad

BOK- och PAPPERSHANDEL

Överum

är namnet, som garanterar verklig
kvalitet å plogar och plogdelar.Tillbringa Eder semester i
Dalarne och Värmland,vilka båda landskap i fråga om storslagen natur och in-
tressanta platser räknas bland Sveriges främsta.
Bekvämate förbindelser med Bergslagsbanan.

Reserverad annonsplats

Året Runt bra mat på
Systembolagets Restaurang

LAXEN, HALMSTAD

CARL FREDRIKS BIERSTUGA

Hantverkargatan 17.

NORRKÖPING

REKOMMENDERAS

Giv barnen SVEA

CHOKOLAD och CACAO

Närande. Välsmakande.

A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A.-B. Lidköpings Vikingsågar
LIDKÖPING

VIKING

Representant för Estland
Johan Gronsjö. Vana Viru 9. Reval.

Aktiebolaget

Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Väikända brödsorter rekommenderas.
Köp det! Åt det

Vildskinn

Räv, Utter, Mård, Hermelin
Ekorre, Hare och Kanin upp
köpas till allra högsta pris.

Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

OUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

„Besök Borås“

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik
Göteborg med alla mellanliggande svenska
hamnar till KARLSKRONA—DÄNZIG—LIBAU
—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.Finbrukens Brevpapper
utan jämförelse bäst och billigast
Klippan Lessebo Grycksbo

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkrossar,
Vägbyggnadsmaskiner, Betongblandare,
Torvmaskiner, Bränslekrossar för Torv, Koks och Kol, Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar, Transportapparater, Lastningselavatorer, Rullager,
Rallvagnshjul, Kokillgods, rekommenderas.AKTIEBOLAGET
ABJÖRN ANDERSONPost- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjuteriet

Reserverad annonsplats

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagningar.
neh.: Civaling, John Wanselin, stadskemist.

Restaurant Runan

Sundsvalls populäraste restaurant

HEMTREVLIG FESTVÄNING

Förträfflig mat. Billigaste priser

Hemmets Journal

innehåller

veckans

6 ästa

läsning

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR

Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig
spritservering. Förstklassig musik. På som-
maren enda platsen i staden för härlig
parksvering. God plats för bilar.

Överum
Kvalitetsmärken
Gammal
Norrlands Akvavit
och
Renat Bordsbrännvin
46%

Kvalitetsmärken

Gammal

Norrlands Akvavit

och

Renat Bordsbrännvin

46%

Begär alltid dessa
brännvinsorter på
restauranter och sy-
stembolag

Före och efter resan

Frukost — Lunch — Middag — Supé i
Centralstationens Matsal.
Populär terrasservering för förfrisk-
ningar i stora vänthallen.

Under resan

Table d'hôte och à la carte i restau-
rantvagnarna och å ångfärjorna.
— Erkänt gott kök. — Låga priser.
Turisttrafikförbundets Restaurang A.-B

LUDWIG WIGART & Co. A./B.

ENGROSLAGER AV

Sybehör, Ylle-, Tricot- & Korta varor.

Svenska Bomullsflaggor

Hängmattor av Bomullstyg

Gefle Manufaktur Aktiebolag

Strömsbro.

Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

Byggnadfirman ANDERS DIÖS

Tunagatan 4, Upsala

Telefoner: Kontoret 3892, 3893; Förrådet 2890;
Byggnadspl. Paleontologiska Inst. 3894; Bostadsf.
Väderkvarnen 1899.

SVEABLANDNING

Rostkaffet i blågula påsarna

tillfredställer alla i parti från

ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

„Besök Karlstad“

RESTAURANT DAMBERG

Matsalen i tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.

BIERSTUGAN I

Spångbacken, Norrköping.

Rekommenderar sina väl tempererade malt-
drycker.

Aktiebolaget J. E. Arndt

Hudiksvall Ångbåtsexpedition, Befraktings-
Skeppsmäklari och Speditionsaffär. Lager av
kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef.: 245, 287
325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

Betald annonsplats